

Internkontrollrapport 2021

Arbetsmarknadsnämnden

Diarienummer:	
Datum:	
Handläggare:	Anna Ed, Anna Svensson
Organisation:	Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

1 Inledning

I Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § framgår det att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Det innebär att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering samt information och rapportering om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Ett redskap för nämnden för att säkerställa ovanstående är en internkontrollplan med kontrollmoment från områdena verksamhet, personal, ekonomi, administration samt oegentligheter, mutor och jäv.

Begreppet internkontrollplan kan leda tankarna fel så att man får uppfattningen att planen ”är” den samlade interna kontrollen. Den samlade interna kontrollen består av mycket mer – den robusta organisationen, riskanalysen, inbyggda och etablerade kontroller. En internkontrollplan är snarare ett instrument för riktning, tillsyn eller uppföljning av den interna kontrollen. Ett instrument för ”koll på kollen”.

2 Organisering av internkontroll

Internkontroll handlar om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt. Att arbeta med den interna kontrollen ingår i alla medarbetares arbete, det vill säga att arbeta enligt bestämda processer och rutiner, att förbättra och utveckla verksamheten, att rapportera avvikelser och risker med mera. Internkontrollen är integrerat i vardagens arbete med att genomföra, förvalta och verkställa och handlar om ett löpande arbete med att förebygga, upptäcka och åtgärda risker.

För att säkerställa att verksamheten har ordning och reda samt arbetar med rätt saker på ett säkert och rätt sätt, genomförs bland annat riskanalyser som en del i utvecklingsarbetet och i arbetet med ständiga förbättringar. I internkontrollprocessen är sedan riskbedömning med riskanalyser och riskvärdering en väsentlig grund för prioriteringen av vilka kontrollmoment som tas med till internkontrollplanen.

2.1 Ansvar och samordning av kontrollmoment

Förvaltningschefen har ansvaret att samordna och driva arbetet av den interna kontrollen inom sin organisation. Internkontrollsamordnaren håller ihop arbetet på förvaltningen. En arbetsgrupp med representanter från förvaltningens olika avdelningar har haft regelbundna möten under året.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har löpande under året haft möten med nämndens internkontrollrepresentanter vid framtagande av internkontrollplan och internkontrollrapport samt uppföljning av innevarande års internkontrollplan.

3 Nämndens delaktighet

Med anledning av att hela nämnden har ansvar för den interna kontrollen ska alla nämndledamöter ha kunskap om och löpande ta del av verksamhetens internkontrollarbete. I samtliga delårsrapporter ska arbetet med uppföljning enligt internkontrollplanen och andra aktiviteter eller händelser av särskild vikt för internkontroll redovisas. Nämnden följer därefter upp internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen som sammanfattas i verksamhetsberättelsen vid årets slut och internkontrollrapporten redovisas som bilaga till verksamhetsberättelsen.

Redovisning av internkontrollarbetet i nämnd 2021	
Tidpunkt	Aktivitet
Februari	Internkontrollrapporten i samband med redovisning av verksamhetsberättelsen
Maj	Muntlig lägesrapport gällande årets internkontrollpunkter
Juni	Information om internkontroll på nämndens budgethalvdag
September	Föredragning av internkontrollarbetet i samband med redovisning av delårsrapport 2
Oktober	Föredragning av internkontrollplan 2022 i samband med beslut om internbudget för 2022

Möten med nämndens internkontrollrepresentanter har också genomförts i början av maj för att återkoppla delårsresultat för första kvartalet. I juni genomfördes ett möte med representanterna för att gå igenom och förbereda verksamhetens förslag om IK- plan för 2022 inför budgethalvdag. Under hösten har inga möten med nämndens representanter genomförts, då representanterna har uttryckt att det inte behövs.

4 Sammanfattning

Utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningen har, mot bakgrund av förändrade riktlinjer för kommunens internkontrollarbete, fortsatt sitt utvecklingsarbete. I syfte att nå likvärdighet i arbetssättet mellan nämnderna har gemensamma möten genomförts, både inom förvaltningen samt tillsammans med de politiskt utsedda representanterna. Arbetet har löpt enligt plan och avstämningmöten med politiska internkontrollrepresentanter har genomförts vid ett antal tillfällen under året med återkoppling av pågående arbete samt planering inför internkontrollplan 2022. Arbetet med riskanalyser har utvecklats under året och det finns en plan för fortsatt arbete med riskanalyser under 2022.

Risikanalyser av processen för felaktiga utbetalningar har genomförts maj 2021, och vissa av riskerna (de högt värderade) har tagits med i planering för verksamhetsplan 2022. Andra uppmärksammade risker har lett till förbättringar i befintlig rutin.

Kontroll av att klienter anger korrekta uppgifter i ansökan om ekonomiskt bistånd pågår löpande. Av stickproven var 77,34 % utan anmärkning, i 22,76 % fanns det anmärkning. Den vanligaste anmärkningen vid stickprov är swish och insättningar på konto. I en revidering av rutinen framkom att den inte var tydlig med vad som ska göras framåt i ärenden. Granskningen visar på att revideringen varit till hjälp och att det fanns en mer framåtsyftande hantering av de ärenden där det funnits anmärkningar. Dock finns behov av att ytterligare förtydliga rutinen.

I internkontrollen av antal genomförda Samordnade Individuella Planer (SIP) framgår att det är vanligare att verksamheten ekonomiskt bistånd deltar än att verksamheten initierar till SIP. Få genomförda SIP möten indikerar på att det finns ärenden där en upprättad SIP kan bidra till ett mer aktivt arbete mot självförsörjning. Indikationer finns på att samverkansmöten med vården sker utanför SIP då en SIP innefattar formella krav på utförande.

Internkontrollen av barnrättsperspektivet visar på att i 12 % av de granskade barnen beskrivs konsekvenser av beslut i generella termer och i 4 % beskrivs specifika konsekvenser av beslut

för barn. Utgångspunkten är föräldrarnas ekonomiska situation och möjlighet till självförsörjning, det kan vara en förklaring till att barnens konsekvenser inte står i huvudfokus.

Kontrollen av rutinen att genomföra ett första trepartsmöte efter anvisning mellan Avdelning Vuxna och AMC visar på att rutinen inte har följts på grund av förändrat arbetssätt. Olika sätt att anvisa för att påskynda insatsen har inte fokus på trepartsmöten utan på snabba vägar vidare. Dock finns en aktiv samverkan för en effektiv planering med individen i centrum.

Kontroll av att rutinen för upprättande, uppföljning och avslut av individuella handlingsplaner visar på att rutinen har utvecklats under året och att rutinen följs. Handlings- och aktivitetsplaner har samordnats mellan AMF, AMC och AMS för att möta deltagarnas individuella behov.

Kontrollerna av att statistik förs över utfall av arbetsmarknadsanställningar visar på att rutinen följs, inga avvikelser har hittats under aktuell period.

Internkontrollplanen gällande personal har även under 2021 påverkats av Covid -19 avseende rutiner för minskad sjukfrånvaro och att inga utlandsresor har genomförts.

Internkontrollen 2021 avseende ekonomi har inriktats på kontroll av inköp via kommunens E-handel, användning av Eurocard och inköp från leverantörer som kommunen inte har avtal med. Personal har fått information och erbjudits kurser om upphandling och inköp och det har även införts en ny rutin som innebär en årlig underskrift av Eurocardinnehavare gällande kommunens regler.

Den nya rutinen för barnchecklista och barnkonsekvensanalys kom igång först under senhösten 2021. Kontrollen visar att rutinen inte har följts mer än till viss del från juni till december och därför behövs ytterligare information om rutinen. Punkten kvarstår även 2022.

1. Återrapportering av internkontrollplan 2021

Nr	Process/rutin/syste m	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av kontroll	Åtgärd
	Verksamhet och organisation				
1	Avdelningen för vuxna	Barnrättsperspektivet. Kontroll av att barnrättsperspektivet beaktas i utredning/journal i ärenden som varit aktuella i två år, och där det finns barn mellan 0-17 år.	Slumpmässigt urval från verksamhets systemet Treserva; kollegiegranskning enligt fastställd mall	Endast i 12 % beskrivs konsekvenser av beslut i generella termer och i 4 % beskrivs specifika konsekvenser av beslut för barn. En förklaring till att det inte framgår så mycket kring barnen eller att konsekvenser för barn inte framgår i beslut kan vara att i en utredning om ekonomiskt bistånd är utgångspunkten föräldrarnas ekonomiska situation och möjlighet till självförsörjning. Resultatet visar att det finns en risk att barnkonventionen inte beaktas vid utredning av ekonomiskt bistånd.	Behov av att ta fram ett handläggarstöd för att uppmärksamma barnen i hushållen samt ett stöd för konsekvensanalys vid beslut som kan påverka barnet/barnen
2	Avdelningen för vuxna	Samordnade Individuella Planer (SIP). Kontroll av antal genomförda SIP	Utdrag av antal registrerade SIP i verksamhets systemet Treserva	15 genomförda SIP på ekonomiskt bistånd <ul style="list-style-type: none"> - 10 SIP möten har verksamheten deltagit i varav tre har varit uppföljningsmöten - 5 SIP möten har verksamheten initierat och varit sammankallande till. 	Att förtydliga i nya handläggarstödet, rutiner, checklistor mm kring ett strukturerat arbete på ekonomiskt bistånd med SIP samt en del i introduktion av nya medarbetare.
3	Avdelningen för vuxna	Ansökan om ekonomiskt bistånd. Kontroll av att klienter anger korrekta uppgifter i ansökan om ekonomiskt bistånd.	Kontroll av antal samtliga stickprov i jämförelse med stickprov med anmärkning, uppgifter från Treserva.	Rutinen följs. Revideringen som gjordes under våren med fokus på framåtsyftande arbete behöver åter lyftas fram i verksamheterna.	Fortsatt arbete med översyn av rutinen för ett mer framåtsyftande arbete.

			Aktgranskning i ärenden med anmärkning		
4	Avdelningen för vuxna samt AMC	Att rutinen att genomföra ett första trepartsmöte (mellan socialsekreterare vid avdelningen för vuxna, AMC och deltagare) efter anvisning från Avdelningen för vuxna till AMC görs.	Stickprov på 27 antal ärenden för att kontrollera att trepartsmöten har skett.	Rutinen har inte följts, dock finns det aktiv samverkan för en effektiv planering för individen i centrum.	Framtagandet av nya rutiner pågår genom utformandet av Arena Arbetsmarknad och dess koordinatorkfunktion.
5	AMC	Att rutinen för upprättande, uppföljning och avslut av individuella handlingsplaner följs.	Stickprov på 27 antal ärenden för att kontrollera att rutinen följs.	Arbetet kring handlingsplaner och aktivitetsplaner har samordnats mellan AMF, AMC och AMS för att möta deltagarnas individuella behov mot deras självförsörjning.	Inga åtgärder behöver vidtas.
6	AMC	Att statistik förs över utfall av arbetsmarknadsanställningar.	Kontroll av samtlig månadsstatistik i Accorda.	AMC rapporterar månadsvis statistik över inflödet och utflödet av deltagare till utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen (UAF). Data över arbetsmarknadsanställningar ingår i statistiken. Statistiken analyseras och sammanställs sedan i systemet Qlik-Sense. Inga avvikelser hittade. Av kontrollen framkommer att rutinen följs.	Inga åtgärder behöver vidtas.
	Personal				
7	Åtgärder vid sjukfrånvaro	Att gällande rutiner följs för att säkerställa att åtgärder vidtas för att minska sjukfrånvaron.	Stickprov i samband med delårsuppföljning april och augusti	Med anledning av förekomsten av Covid-19 har arbetsgivarens möjlighet att följa upp sjukfrånvaron och att vidta åtgärder för att minska denna starkt begränsats.	Inga åtgärder behöver vidtas.

8	Personliga utlägg	Säkerställa att de utbetalningar som sker via Heroma har hanterats enligt gällande regler samt att inköpen görs enligt gällande avtal.	Genomgång av antal personliga utlägg per enhet och totalbelopp mars och augusti. Fördjupad granskning av de enheter där beloppen är höga eller där det är ett stort antal personliga utlägg förekommer	Kontrollen har visat att personliga utlägg skett avseende kostnad för brev med mottagningsbevis.	Stämna av om det går att genomföra hanteringen av brev med mottagningsbevis på annat sätt, så att personliga utlägg inte behöver göras.
9	Utlandsresor	Att resor hanteras enligt gällande regelverk för tjänsteresor och representation	Årlig genomgång av genomförda tjänsteresor utanför Sverige per enhet.	Under 2021 genomfördes inte några tjänsteresor utanför Sverige inom Bildningsnämndens verksamhet.	Inga åtgärder behöver vidtas.
Ekonomi					
10	Eurocard	Att rutiner för inköpskort tillämpas riktigt, följande moment kontrolleras: Att det för samtliga inköp finns ett kvitto i	Kontroll av fakturor, om de är fler än 30 st får stickprov göras	Stickprov har genomförts där det varit större belopp samt många inköp. Det fanns kvitton som underlag och det var även rätt moms på inköpen, men enheterna borde ha handlat från ramavtalsleverantör samt via kommunens e-handel där	Ny rutin har genomförts där innehavaren av Eurocard årligen ska läsa igenom och skriva under kommunens regler för innehav av kortet.

		<p>original som bifogats en kopia av fakturan från Eurocard.</p> <p>Verifikationsnummer ska framgå av fakturan.</p> <p>Att momsens korrigerats i Agresso i de fall det behövs, d. v. s. när moms enligt faktura inte är lika med moms enligt kvitto i original. Moms enligt kvitto är det korrekta beloppet.</p> <p>Att inköpskort inte används i de fall det finns ramavtalsleverantör för aktuella varor/artiklar</p>		<p>det var möjligt. Om kvitton inte scannats in tillsammans med fakturan så gjordes det i efterhand efter påpekan.</p>	
11	E-handel/Inköpsportal	<p>Att kommunens inköpsportal används för de leverantörer som är anslutna till kommunens e-handel</p>	<p>Genomgång av rapporter, felaktig hantering av inköp åtgärdas</p>	<p>Det har skett uppföljning av enheternas inköp från inköpsportalen via en månadsrapport. Kontrollen har visat varierande resultat under året som i vissa fall har berott på tekniska problem, men merparten av inköpen har skett via e-handeln.</p>	<p>I de fall enheterna inte har gjort inköp enligt kommunens regler så har det undersökts varför och informerats så att inköpen fortsättningsvis kan göras rätt. Upphandlingscenter genomför även kurser och information för både nyanställda och för de som behöver ytterligare utbildning.</p>
12	Ramavtals/leverantörstrohet	<p>Att inköp genomförs från leverantörer där avtal finns och enligt avtalets överenskommelser</p>	<p>Genomgång av inköp över beloppsgräns</p>	<p>Kontrollen visar att det skett färre inköp från leverantörer som vi inte har avtal med, jämfört med tidigare år. En del inköp har genomförts när det tillfälligt inte funnits något avtal. Det förekom också en del inköp där det numera finns ett avtal eller snart kommer att tecknas.</p>	<p>I de fall större inköp (över 500 tkr) skett från leverantörer som vi inte har avtal med kommer ytterligare utredning att ske och eventuellt en upphandling att genomföras.</p>
	Administration				

13	Barnchecklista och barnkonsekvensanalys	Kontroll av att rutin för barnchecklista och barnkonsekvensanalys efterföljs vid framtagande av ärenden till nämnd	Kontroll av alla nämndärenden	Rutinen kom igång först under våren 2021, så för nämnderna februari-maj följdes inte rutinen. För nämnderna juni-december följdes rutinen i sju ärenden av tio.	Den nya rutinen fungerar inte ännu och behöver informeras och påminnas om igen. Målet är att barnchecklista och barnkonsekvensanalyser ska vara en del av det ordinarie arbetet vid framskrivandet av beslutsärenden . Punkten finns därför kvar även 2022
	Oegentligheter, mutor och jäv				
14	Se internkontrollmoment under ekonomi och personal				